

ÖZET

Dünyaya sıvri dilli fikralarıyla tanınmış olan Nasreddin Hoca'nın Merkezî Asya'da derlenen fikraları ile Anadolu sahasında yaygın olan fikralarıyla yapılan karşılaştırarak benzer ve ayrı taraflarını tespit etmek amacıyla yapılan tez çalışmamız 3 bölümden oluşmaktadır.

Giriş bölümünde Nasreddin Hoca'nın fikraları karşılaştırma metodu ile incelenmiştir.

II Bölümde Nasreddin Hoca'nın hayatı, tarihî kişiliği ve Merkezî Asya folklorundaki yeri hakkında bilgi verilmiştir.

III Bölümde Türkiye Türkçesi ve Merkezî Asya'da yer alan Kazak, Özbek, Uygur ve Kırgız Türkçesi'ndeki metinleri orijinal şekilde yerleştirilmiştir. **Sonuç** bölümünde yapılan araştırmalar sonucu elde edilen bilgilere yer verilmiş ve genel sonuçlar çıkarılmıştır.

Kaynakça bölümünde çalışmada kullanılan kaynaklar yer almıştır.

КЫСКАЧА МАЗМУНУ

Бүткүл дүйнөгү курч тилдүү анекдоттору менен таанымал болгон Апендинин Борбордук Азияда изилденген жоруктары менен Анадолуда көнүри таанымал болгон анекдотторун салыштыруу аркылуу кандай айырма менен окшошгүктарга ээ болгондугун көрсөтүү максатында жазылган магистрдик диссертациябыз З бөлүмдөн турат.

Киришүү бөлүмүндө түрк, казак, өзбек, уйгар жана кыргыз тилиндеги анекдотторго салыштыруу методу аркылуу анализ берилди.

ІІ бөлүмдө Апендинин өмүр баяны жана Борбордук Азиянын элдик оозеки адабиятындагы орду тууралуу маалымат берилди.

ІІІ бөлүмдө Түркия түркчөсү жана Борбордук Азияда орун алган казак, өзбек, уйгар жана кыргыз түркчөлөрүндөгү тексттер оригинал түрүндө берилди.

Корутунду бөлүмүндө жасалган изилдөө иштеринин жыйынтыгында алынган маалыматтарга орун берилип, жалпы жыйынтыктар чыгарылды.

Библиография бөлүмүндө диссертация жазууда пайдаланылган адабий булактар орун алды.

SUMMARY

This thesis researched on the funny stories Hozha Nasredin written in folklore. This funny stories are famous in Central Asia and Anatolia.

This epic covers the information about history of the Middle Ages and it can contribute the scientists who research on the branch of folklore and language. The research consists of three parts.

In the first part which includes introduction there is information about Hozha Nasredin and its places, in the second part the information about another variants is compared.

In the third part is given original texts in Turkish, Kazak, Uzbek, Uigur and Kyrgyz languages..

In the last third part of the research there is conclusion, general valuation is suggested and there is also index of the literature.